

**Akademia
Pożarnicza**

Warszawa, 24 listopada 2023 r.

brig. dr hab. inż. Bożena Kukfisz, prof. uczelni
Kierownik Zakładu Teorii Procesów Spalania i Wybuchu

Instytut Inżynierii Bezpieczeństwa
Akademia Pożarnicza
ul. Słowackiego 52/54
01-629 Warszawa, Polska
bkukfisz@apoz.edu.pl

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Artura Adama Rogackiego

**„Prawne uregulowanie udziału samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnego
zakładu górniczego”**

wykonanej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego
pod kierunkiem Profesora dra hab. Tadeusza Kocowskiego

1 Podstawa formalna wykonania recenzji

Recenzja została przygotowana na podstawie pisma Przewodniczącego Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Wrocławskiego dr hab. Jacka Przygockiego, prof. UWr nr WPAE.SD.412.38.2023.AP z dnia 25 września 2023 r. z postanowieniem z posiedzenia z dnia 11 września 2023 roku. Opinię wykonano ponadto w oparciu o wymagania określone w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zm.).

2 Przedmiot i cel recenzji

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska mgr Artura Adama Rogackiego pt. „Prawne uregulowanie udziału samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnego zakładu górniczego”. Promotorem pracy jest prof. dr hab. Tadeusz Kocowski. Szczegółowa ocena rozprawy wraz z uzasadnieniem jest prowadzona w odniesieniu do wymagań Ustawy, w tym przede wszystkim w celu uzyskania jednoznacznej konkluzji spełnienia lub nie poniższych warunków t.j. czy w nawiązaniu

do Art. 187:

1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie nauk prawnych oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Niego pracy naukowej ?
2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej ?

3 Struktura pracy

Rozprawa doktorska ma charakter opracowania monograficznego. Struktura pracy składa się z pięciu rozdziałów oraz wstępu i zakończenia. Każdy rozdział rozpoczyna się krótkim wprowadzeniem i kończy podsumowaniem. Rozprawa liczy 425 stron. Dopełnienie rozprawy stanowi bibliografia, w tym spis rysunków (5), wykaz piśmiennictwa (323 pozycje), wykaz źródeł prawa (195), wykaz innych aktów (18), wykaz aktów prawa Unii Europejskiej (30), orzecznictwo (2 postanowienia i 6 wyroków), oraz innych źródeł (57). Konstrukcję pracy oceniam pozytywnie, gdyż koncepcja układu pracy opiera się na logicznej kolejności ustalenia prawnych podstaw korzystania z geologicznych zasobów środowiska przez podmioty prowadzące działalność górnictw w rozdziale pierwszym, poprzez regulacje prawne w specyficznym zakresie prowadzenia ruchu zakładu górnictw w rozdziale drugim. Następnie Doktorant w rozdziale trzecim w sposób szczegółowy odnosi się do aspektów prawnych samojedznych maszyn górnictw i w rozdziale czwartym analizuje infrastrukturę towarzyszącą samojedznym maszynom górnictw w podziemnych zakładach górnictw. Rozdział piąty poświęcony jest kontroli i nadzorowi wewnętrznemu i zewnętrznemu nad ruchem podziemnego zakładu górnictw w zakresie eksploatacji samojedznych maszyn górnictw. Co do zasady omówienie to przedstawione zostało w sposób czytelny i raczej spójny, a w większości treść pracy w tak dobranej strukturze umożliwiła płynny jej odbiór oraz łatwe podążanie za przemyśleniami Autora.

4 Ocena merytoryczna pracy

We wstępie Doktorant przyjął hipotezę badawczą, że przepisy regulujące działalność górnictw w zakresie eksploatacji samojedznych maszyn górnictw przewidują rozwiązania prawne, które nie spełniają oczekiwań przedsiębiorców prowadzących działalność górnictw. Doktorant sformułował 10 pytań badawczych:

- 1) Jaki jest status „przedsiębiorcy górnictw” w świetle obowiązującego prawa?
- 2) Jaki jest status podziemnego zakładu górnictw w świetle obowiązującego prawa?
- 3) Na czym polega specyfika ruchu podziemnego zakładu górnictw i co go reguluje?
- 4) Co to jest samojedzna maszyna górnictw i jaką rolę pełni w podziemnym zakładzie górnictw, czy w przepisach prawa znajdujemy jej definicję legalną?
- 5) Czym samojedzne maszyny górnictw eksploatowane w podziemnych zakładach górnictw różnią się od maszyn eksploatowanych na powierzchni, że wymagają odrębnej regulacji prawnej?

- 6) Czy regulacje prawne dotyczące samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnych zakładów górniczych są niezbędne dla właściwej eksploatacji tych maszyn?
- 7) Czy prawna regulacja w zakresie eksploatacji samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnych zakładach górniczych jest wystarczająca?
- 8) Czy przedsiębiorcy i pracownicy podziemnych zakładów górniczych mają problemy z prawidłowym stosowaniem prawa regulującego eksploatację samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnego zakładu górniczego, a jeśli tak to dlaczego?
- 9) Czy aktualna regulacja nadzoru nad ruchem samojezdnych maszyn górniczych w podziemnych zakładach górniczych nie wymaga zmiany?
- 10) Czy konstrukcja przepisów prawa geologicznego i górniczego w zakresie eksploatacji samojezdnych maszyn górniczych jest zgodna z regulacjami prawnymi Unii Europejskiej?

W konsekwencji analiza odpowiedzi na powyższe pytania badawcze ma umożliwić ocenę wad rozpatrywanych przepisów de lege lata i ich przyczyn, a w konsekwencji ma to umożliwić postawienie postulatów de lege ferenda, to jest opracowania propozycji rozwiązań prawnych.

Doktorant, ze względu na wdrożeniowy charakter pracy, realizując badania w ramach II edycji programu „Doktorat wdrożeniowy”, którego beneficjentami są Uniwersytet Wrocławski oraz KGHM Polska Miedź S.A. prowadził badania z wykorzystaniem metody dogmatyczno-empirycznej polegającej na własnych obserwacjach, pomiarach i analizie danych w przedsiębiorstwach górniczych wydobywających kopaliny metodą podziemną w szczególności w KGHM Polska Miedź S.A. oraz metody teoretyczno-prawnej, która pozwoliła na analizę funkcjonowania prawnych podstaw korzystania z geologicznych zasobów środowiska przez podmioty prowadzące działalność górnictwem w systemie prawa zarówno obecnie, jak i w przeszłości. Doktorant metody analizy poszerzył o wykładnię poszczególnych przepisów prezentowanych w krajowym orzecznictwie sądowym oraz stanowisk organów administracji górniczej wyrażonych w indywidualnych decyzjach administracyjnych, a także opinii przedstawicieli teorii publicznego prawa gospodarczego. Warto dodać, iż Doktorant posiada kwalifikacje osoby wyższego dozoru ruchu w podziemnym zakładzie górniczym KGHM Polska Miedź S.A. i na co dzień realizuje te czynności, co w mojej opinii pozytywnie wpłynęło na prezentowany w rozprawie przedmiot i zakres analizy.

Przystępując do merytorycznej oceny pracy pragnę zauważyć, że Doktorant już we wstępie określił przedmiot badań i wskazał uzasadnienie wyboru tematu pracy, zwracając uwagę na znaczny rozwój samojezdnych maszyn górniczych i nie nadążający za tym tempem zakres regulacji prawnej je regulującej. W pełni zgadzam się z tym stwierdzeniem, gdyż znaczny zakres rozwiązań jaki wprowadzono w konstrukcjach samojezdnych maszyn górniczych o zróżnicowanych gabarytach, wysokiej wydajności, różnorodności źródeł zasilania i dostosowanych do ciężkiej pracy pod ziemią jest znacząco różny w kontekście nawet kilkunastu ostatnich lat, a co za tym idzie konieczności spełnienia wysokich wymagań ich bezpiecznego wykorzystania w wyjątkowo niekorzystnym środowisku podziemnym. Ponadto wybór tematu i przesłanki szczególnego traktowania działalności górniczej odnoszą się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa określonego jako brak zagrożenia

przerwania łańcucha dostaw paliw i energii, jak również zdolność państwa do pokrywania wewnętrznego zapotrzebowania na energię oraz jej nośniki po akceptowalnych i rozsądnych cenach. Stąd też przedłożona do recenzji praca doktorska porusza ważną tematykę utrzymywania bezpieczeństwa energetycznego na odpowiednim poziomie jako warunku kluczowego dla rozwoju gospodarczego państwa. Także w przypadku Polski czynnikiem decydującym o bezpieczeństwie energetycznym jest dostęp do surowców energetycznych oraz zdolność państwa do ich redystrybucji na wewnętrznym rynku, zgodnie z pojawiającym się zapotrzebowaniem, przy czym Unia Europejska naciska na dekarbonizację przemysłu (rezygnację z pozyskiwania energii z paliw węglowych) oraz ograniczanie emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych do atmosfery na rzecz pozyskiwania energii z nieobarczonych emisją źródeł odnawialnych.

Rozdział pierwszy dysertacji obejmuje prawne podstawy korzystania z geologicznych zasobów środowiska przez podmioty prowadzące działalność górniczą. Aktualnie obowiązuje obszerna ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, do której wydano szereg aktów wykonawczych. Uregulowano w niej prace geologiczne, wydobywanie kopalin ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla. Ponadto znaleźć w niej można regulacje w zakresie bardzo poważnego niekorzystnego oddziaływania ww. prac geologicznych na środowisko naturalne tj. odniesień do ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawy o odpadach oraz ustawy – Prawo wodne. W ustawie Prawo geologiczne i górnicze uregulowane są kwestie kontroli i nadzoru w zakresie ww. prac górniczych. W rozdziale pierwszym Doktorant zwraca szczególną i zasadną uwagę w zakresie niejednoznaczności i braku jednolitości nazewnictwa działów ruchu podziemnego zakładu górniczego we wszystkich aktach wykonawczych, braku jednoznacznej definicji pojęcia kopalni, braku doprecyzowanego pojęcia „przedsiębiorca górniczy”, a także szeregu rozbieżności w zakresie zawodu regulowanego rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego.

Rozdział drugi w głównej mierze odnosi się do braku definicji pojęcia „ruch” zakładu górniczego i właściwego rozumienia zakresu tego pojęcia i dokumentacji, w tym najważniejszego dokumentu jaki stanowi Plan ruchu zakładu górniczego określającego zasady prowadzenia ruchu zakładu górniczego oraz zakresu innych dokumentów tj. Dokument bezpieczeństwa (i ochrony zdrowia pracowników), Plan ratownictwa górniczego, Projekt techniczny eksploatacji, Projekt techniczny lub technologia wykonywania robót. Zwraca uwagę na zbytnią szczegółowość i zakres dokumentacji stanowiącej projekty techniczne, co może skutkować trudnościami w dostępie do wymaganych informacji. W kolejnym etapie Doktorant zwraca uwagę na szereg zagrożeń należących do grupy zagrożeń naturalnych (podlegających zaliczeniu do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń), zagrożeń technicznych, w których znaczny udział mają samojezdne maszyny górnicze i zagrożeń osobowych. Doktorant wymienia metody oceny ryzyka zawodowego tj. metoda oceny Według polskiej normy PN-N-18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka

zawodowego, metoda wstępnej analizy zagrożeń (ang. Preliminary Hazard Analysis, PHA), metoda wskaźnika Risc-Score, metoda analizy bezpieczeństwa pracy (ang. Job Safety Analysis, JSA) przy czym nie odnosi się w ich obrębie i nie wyróżnia, która z nich stanowi metodę matrycową, wskaźnikową ewentualnie wykorzystującą grafy ryzyka, bądź którą i z jakich powodów rekomenduje. Następnie szczegółowo omówiony jest zakres kwalifikacji pracowników podziemnego zakładu górniczego w zależności od wykonywanych czynności, zakres szkoleń oraz zakres wyposażenia. Omawia szczegółowo procedury oceny zgodności środków ochrony indywidualnej przed wprowadzeniem do obrotu na rynek Unii Europejskiej w celu zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników, a także ustanowienia zasad dotyczących swobodnego przepływu środków ochrony indywidualnej na terenie Unii Europejskiej. W nieznacznym zakresie odnosi się do krajowych systemów oceny zgodności i budzi to w mojej opinii pewien niedosyt.

Rozdział trzeci poświęcony jest przepisom regulującym wprowadzanie samojezdnych maszyn górniczych do podziemnych zakładów górniczych i ich pracy. Doktorant określił przeznaczenie samojezdnych maszyn górniczych do procesu technologicznego, do przewozu ludzi, do transportu materiałów oraz do prac pomocniczych. Zwrócił uwagę, że specjalnego oznakowania wymaga maszyna przeznaczona do pracy w przestrzeni zagrożonej wybuchem w nawiązaniu do Dyrektywy ATEX 2014/34/EU, która została implementowana do porządku prawnego rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej. Uzupełnienia wymaga tutaj brak odniesienia się do poziomu bezpieczeństwa urządzeń realizowanego w postaci oznaczenia EPL (ang. Equipment Protection Level), które integruje Dyrektywę ATEX z normami międzynarodowymi IEC (np. norma PN-EN IEC 60079-0:2018-09 Atmosfery wybuchowe - Część 0: Urządzenia - Podstawowe wymagania i inne normy uzupełniające) w zakresie wyznaczania stref i kategorii dla urządzeń pracujących w strefach zagrożenia wybuchem. Standard ten wprowadza ocenę ryzyka jako alternatywną (nie zamienną) metodę doboru urządzeń pod kątem poziomu ich zabezpieczeń. Jednocześnie wyraźnie wskazuje nieodłączne ryzyko zapłonu atmosfery wybuchowej, niezależnie od rodzaju zastosowanej ochrony przeciwwybuchowej, w przeciwieństwie do tradycyjnych oznaczeń, które oparte są na prawdopodobieństwie i częstotliwości występowania atmosfery wybuchowej. Zwróciłam uwagę na fakt niejednoznaczności zapisu dotyczącego urządzeń gaśniczych np. „§ 486 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (r.p.r.pzg.) maszyny i inne urządzenia z układami hydraulicznymi o pojemności oleju palnego lub emulsji palnej większej niż 250 dm³ wyposaża się w samoczynnie uruchamiane urządzenia gaśnicze”, a zgodnie z „§ 488 ustęp 1 pkt 2 r.p.r.pzg. w stałą, samoczynnie uruchamiającą się instalację gaśniczą wyposaża się maszyny służące do transportu paliw lub środków smarnych; napełniania paliwami i środkami smarnymi innych maszyn i urządzeń”. Skoro wymagania te odnoszą się do bezpieczeństwa pożarowego, to może warto byłoby ujednotwić przepisy w tym zakresie i wskazać obowiązek stosowania stałych urządzeń gaśniczych, do których zalicza się stałe urządzenia gaśnicze wodne (tryskaczowe i zraszaczowe), parowe,

Akademia Pożarnicza

pianowe, gazowe i aerzolowe, proszkowe reguluje § 27 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Stosowanie stałych urządzeń gaśniczych, związanych na stałe z obiektem, zawierających zapas środka gaśniczego i uruchamianych samoczynnie we wczesnej fazie rozwoju pożaru. W kolejnych punktach pracy wskazano, że pojazdy i samojezdne maszyny górnicze z napędem spalinowym wyposaża się w nie mniej niż jedną gaśnicę proszkową 6 kg (umieszczoną w miejscu dostępnym (tzn. jakim, czy o szerokości co najmniej 1 m), zabezpieczoną przed uderzeniami i oddziaływaniem ciepła od gorących elementów pojazdu oraz w stałą instalację gaśniczą uruchamianą samoczynnie lub ręcznie z miejsca sterowania pojazdu lub maszyny. W tym miejscu odwołania nie wskazano rodzaju gaśnic i ich dostosowaniu do gaszenia tych grup pożarów (A, B, C,D, F), które mogą wystąpić w obiekcie/przestrzeni, a także o konieczności spełnienia wymagania Polskich Norm, dotyczących gaśnic. Dlatego potwierdzam, że właściwym wydaje się przeniesienie wszelkich regulacji opisujących wyposażenie techniczne maszyn do norm technicznych albo specyfikacji technicznych, gdzie można wymagania uszczegółwić z uwagi na możliwość zapewnienia bezpieczeństwa w sposób funkcjonalny. W zakresie wymagania dotyczącego bezpieczeństwa i wyposażenia maszyn wskazano stałą instalację gaśniczą (SIG) – samoczynnie uruchamianą oraz układ wtórnego dogaszania do stałej instalacji gaśniczej – opcjonalnie zalecany w ładowarkach o wysokości do 1,7 m. Być może warto ujednoczyć także nazewnictwo poszczególnych rodzajów zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Doktorant omówił wymagania w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn, w sprawie dopuszczania wyrobów do stosowania w zakładach górniczych, w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w ruchu zakładu górniczego. Moją uwagę zwróciło uzasadnienie omawianego przypadku w zakresie konieczności uzyskiwania zgód na odstąpienie od wymagań dotyczących transportu paliw, olejów i środków smarnych, w którym wskazał, iż w uzasadnieniu decyzji administracyjnej podniesiono, że zastosowanie do transportu paliw, olejów i smarów: ruchomych dystrybutorów produktów naftowych, samojezdnymi wozów paliwowo-smarowniczych oraz samojezdnymi nośnikami kontenerów stanowi istotny postęp techniczny w zakresie transportu wyżej wymienionych mediów. W mojej opinii powinny się tam znajdować zapisy o niepogorszeniu warunków bezpieczeństwa załogi, z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe skoro odstąpienie obejmować mogło materiały niebezpieczne pożarowo lub smary, oleje i inne materiały łatwo zapalne.

Podobne odniesienie znajduje się w § 509 r.p.r.pzg. „W zakładach górniczych, w których występuje zagrożenie wybuchem, stosuje się urządzenia budowy przeciwwybuchowej, które eksploatuje się w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.” Z uwagi na to, że jest to odrębna jednostka redakcyjna, zastanawiające jest, czy urządzenia budowy przeciwwybuchowej nie należy eksploatować w sposób określony w dokumentacji techniczno-ruchowej, tak jak w § 508 oraz z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, a także czy określenie „urządzenia budowy przeciwwybuchowej” jest właściwe?

W rozdziale czwartym Doktorant przedstawił infrastrukturę towarzyszącą samojezdnymi maszynom

Akademia Pożarnicza

górnictwem, w tym wymagania prawne i lokalizacyjne do obiektów przeznaczonych do obsługi i zasilania samojezdnych maszyn górniczych oraz magazynów części zamiennych. Zwrócić uwagę, że w odniesieniu dotyczącym klasyfikacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 – tzw. rozporządzenia CLP, substancje ciekłe łatwopalne kategorii 3 to także oleje napędowe o temperaturze zapłonu 75°C . W ramach rozporządzenia oleje gazowe, oleje napędowe do silników Diesla i lekkie oleje opałowe o temperaturze zapłonu $\geq 55^{\circ}\text{C}$ oraz $\leq 75^{\circ}\text{C}$ można uznać także za kategorię 3 substancji ciekłych łatwopalnych.

Doktorant słusznie zauważył niejednoznaczność przepisów wymagających wyposażenia lub braku konieczności wyposażenia wozów specjalnych o pojemności większej niż 250 dm^3 , służących do transportu paliw lub środków smarnych, które wyposaża się w samoczynnie uruchamiane urządzenie gaśnicze (pkt 4.14.18 załącznika nr 4), a nie jest wymagana stała instalacja gaśnicza w miejscach tankowania paliwa z wozów specjalnych o pojemności większej niż 250 dm^3 (pkt 6.1.10 załącznika nr 3 r.p.r.pzg). Ponadto według § 488 ust. 1 komory stałe napełniania paliwem zbiorników maszyn, komory paliw i komory środków smarnych wyposaża się w stałą, samoczynnie uruchamiającą się instalację gaśniczą. Ponadto w pracy z uwagi na różne zapisy nie wskazano różnicy pomiędzy samoczynnie uruchamiającą się instalacją gaśniczą a samoczynnie uruchamianym urządzeniem gaśniczym. Jako stałą instalację gaśniczą określono instalację zasilającą w wodę ze zbiornikiem (zbiornikami), instalację dozowania środka pianotwórczego wraz ze zbiornikiem (zbiornikami), generatory piany gaśniczej, dysze rozpylające pianę gaśniczą, instalację napełniającą lub uzupełniającą zbiorniki wody i środka gaśniczego. Przy czym ilość potrzebnej wody i środka gaśniczego zależy od wielkości komory paliw i w zależności od ich wielkości określa się niezbędną ilość zbiorników. W jaki sposób to podlega szacowaniu, z uwzględnieniem jakich kryteriów ?

Rozdział piąty poświęcony jest kontroli i nadzorowi nad ruchem podziemnego zakładu górniczego w zakresie eksploatacji samojezdnych maszyn górniczych oraz przepisom regulującym zakres nadzoru wewnętrznego wykonywanego przez kierownictwo, dozór ruchu, służby BHP oraz społeczną inspekcję pracy. Przy czym ruch zakładu górniczego prowadzi się pod kierownictwem i dozorem osób posiadających wymagane kwalifikacje, a jednocześnie słusznie wskazuje Doktorant lukę prawną i jednocześnie możliwość wejścia osób nieuprawnionych na teren zakładu z uwagi na konieczność okazania legitymacji i brak konieczności uzyskiwania przepustki bądź innego zezwolenia wstępu na kontrolowany obszar, także pod względem istniejących stref zagrożenia wybuchem, a ponadto osoby nie podlegają przeszukaniu przewidzianemu w regulaminie wewnętrznym kontrolowanej jednostki organizacyjnej. W pracy wskazano również szereg instytucji wspierających ruch podziemnego zakładu górniczego, tj. zintegrowany system zarządzania, plan poprawy warunków bhp, komisje bezpieczeństwa zakładu górniczego, przeglądy warunków pracy, narady ds. bezpieczeństwa pracy przedsiębiorcy, komisje Wyższego Urzędu Górniczego, Rada Ochrony Pracy oraz rządowy program „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”.

Akademia Pożarnicza

W mojej ocenie Doktorant udowodnił przyjętą hipotezę badawczą, że przepisy regulujące działalność górniczą w zakresie eksploatacji samojezdnych maszyn górniczych przewidują rozwiązania prawne, które nie spełniają oczekiwań przedsiębiorców prowadzących działalność górniczą. Udzielił odpowiedzi na sformułowane 10 pytań badawczych. Doktorant biegle posługuje się literaturą naukową tematu, w tym literaturą odnoszącą się do aspektów prawa geologicznego i górniczego i jego regulacji wykonawczych (uznawanych za i trudne i obszerne), a szczególnie przepisy rozporządzenia wykonawczego w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych właściwie regulują prowadzenie ruchu podziemnego zakładu górniczego w zakresie eksploatacji samojezdnych maszyn górniczych. Zaplanował i zrealizował program badań uwidaczniający równoczesny dokładny wpływ tych regulacji na zakres zapewnionego bezpieczeństwa pracujących ludzi i bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego oraz bezpieczeństwa powszechnego w związku z prowadzeniem ruchu podziemnego zakładu górniczego z wykorzystaniem samojezdnych maszyn górniczych, których jednolita definicja nie istnieje. Przeprowadzony program badań, w sposób bardzo precyzyjny umożliwił wskazanie wad rozpatrywanych przepisów de lege lata i ich przyczyn, a także w zakończeniu postawione postulaty de lege ferenda propozycji rozwiązań prawnych pozwalają ocenić, że Doktorant jest osobą będącą w stanie prowadzić samodzielną pracę naukową. Ponadto w wykazie opublikowanych prac naukowych Doktorant wskazał łącznie 6 pozycji, w tym artykuł opublikowany w Zeszytach Naukowych Uczelni Jana Wyżykowskiego. Studia z Nauk Technicznych, 2 rozdziałów w monografii pt. „Zarządzanie i innowacyjność”, która powstała pod redakcją prof. Miłosza Czopka, 1 rozdziału w monografii pt. „Zarządzanie - komunikacja – nowoczesność”, która także powstała pod redakcją prof. Miłosza Czopka, 1 rozdziału w monografii pt. „Prawo administracyjne – teoria i praktyka” która powstała pod redakcją B. Kotowicz, A. Kurzawa, B. Opaliński, oraz 1 rozdziału w monografii pt. „Powszechna ochrona ludności. Krajowy system ratowniczy. Ochotnicze straże pożarne” pod redakcją prof. Tadeusza Kocowskiego i dra Michała Raduły.

5 Wniosek końcowy

Oceniana praca stanowi przykład kompleksowego podejścia do problematyki prawnego uregulowania udziału samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnego zakładu górniczego. Zdecydowanie należy podkreślić dużą wartość pracy, jak również znaczący wkład Doktoranta w proces badawczy. Nowatorski pomysł, wartościowe wyniki i możliwość wykorzystania uzyskanych rezultatów w praktyce wdrażania nowoczesnych rozwiązań transportu i dystrybucji materiałów w podziemnych zakładach górniczych, to kluczowe atuty przedłożonej do oceny rozprawy doktorskiej. Autor w pracy udzielił odpowiedzi na postawione pytania badawcze i potwierdził prawidłowość przedstawionej hipotezy badawczej oraz odniósł się do możliwości modyfikacji przepisów regulujących przedmiot badań. Choć Doktorant nie uniknął pewnych nielicznych błędów i niedociągnięć, to przede wszystkim należy podkreślić, że zdarzają się one w każdej tego typu pracy, zaś przedstawione w poprzednim rozdziale recenzji uwagi krytyczne nie stanowią podważenia bardzo pozytywnej oceny rozprawy.

Akademia Pożarnicza

Przedłożona rozprawa doktorska może zostać uznana za oryginalne rozwiązanie przez Doktoranta zagadnienia naukowego wykazując jego ogólną wiedzę teoretyczną w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk prawnych oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Niego pracy naukowej. Mając powyższe na uwadze, stwierdzam, że będąca przedmiotem oceny rozprawa doktorska Pana mgr. Artura Adama Rogackiego, pt. „Prawne uregulowanie udziału samojezdnych maszyn górniczych w ruchu podziemnego zakładu górniczego” spełnia wymogi określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668). W oparciu o powyższe stawiam wniosek do Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego o dopuszczenie Pana mgr Artura Adama Rogackiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ponadto, mając na uwadze wspomniany już wcześniej nowatorski charakter rozprawy, istotny wkład Doktoranta w przygotowanie prac badawczych i publikacji prezentujących ich wyniki, jak również znaczny potencjał wdrożeniowy zaproponowanego rozwiązania składam wniosek o wyróżnienie przedmiotowej rozprawy doktorskiej.

Bożena Kukuła